

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Egyes szám ára 20 fillér.
Egész évre	8 kor.	ifj. IMRIK JÓZSEF	Nyilttér soronként 40 fillér.
Fél évre	4 "		Kéziratokat vissza nem adunk.
Negyed évre	2 "		

Fekete számok.

A statisztika ma a legszárazabb tudomány, mégis ékebben beszél mindennél. Az egyszerű számsorok hol örvendeztetnek, hol pedig szomorúságot váltanak ki a kutatóból s kiáltó képét adják egy ország társadalmi, gazdasági és kulturális állapotának.

Nálunk a statisztikának csak a közelmúltban jutott fontos szerep. A választói joggal kapcsolatban vonszolták elő a statisztikai adatokat, amelyek azonban, mivel nem összehasonlítás céljából használtattak fel, valami értékes tanulságot nem igen nyújtottak.

Annál érdekesebbek az alanti számok, amelyek a halálozás nagyságát mutatják s melyeket ezért joggal nevezhetünk *fekete számoknak*.

Magyarországon a halálozási arány az 1896—1906 években ez volt:

	ezer lakosra esett
1896-ban	29.9 halott
1897-ben	28.5 "
1898-ban	28.0 "
1899-ben	27.2 "
1900-ban	26.9 "
1901-ben	25.4 "
1902-ben	27.0 "
1903-ban	26.1 "
1904-ben	24.8 "
1905-ben	27.8 "
1906-ban	24.6 "

Ha összehasonlítjuk ezeket az európai államok vonatkozó adataival, kitűnik, hogy ugyanazon időszakban átlagos számítás szerint

	ezer lakosra esett
Oroszországban	33.5 halott
Spanyolországban	30.1 "
Magyarországon	28.9 "
Szerbiában	26.8 "
Romániában	26.6 "

	ezer lakosra esett
Ausztriában	26.5 "
Olaszországban	24.7 "
Németországban	22.2 "
Franciaországban	21.5 "
Finnországban	19.6 "
Sveiczbán	19.4 "
Skóciában	18.7 "
Angliában	18.2 "
Dániában	17.0 "
Svédországban	16.2 "
Norvégiában	16.0 "

Ez a kimutatás megdöbbentő erővel bizonyítja azt a szomorú tényét, hogy bizony szeretett hazánkban a közegészségügy nem a legjobb lábon áll. Láthatjuk, hogy nálunk a halálozások száma jóformán akkora, mint a kegyetlenségek és elnyomatások hazájában: az oroszoknál.

Magyarország a lélekszállításban ekként vezet. Az ok felől hosszasan lehet beszélni, de a legtöbb mégis a nemtörődömség, amellyel nálunk az emberek egészségükkel szemben viselkednek.

Nálunk legtöbb beteg inoperábilis stádiumban akar bajától megszabadulni, vagy még talán akkor se fordul orvoshoz. Kivételt képez némileg a mi vidékünk, az Alföld és a Dunántul, — ahol nemcsak hogy megélhet az orvos, hanem még szerezhethet is. A Jászságban nem igen láthatunk kifekélyesedett carcinomákat s nem igen pusztulnak el az emberek elhanyagolt infectio következtében. Nálunk legfeljebb a „titkosoknak“ nevezett betegségek „divatoznak“, mivel az álszemérem sokat visszatart a kezeléstől.

Annál szomorubbak az állapotok a határszéleken és fent északon, ahol nemcsak a szomorú gazdasági viszonyok és az ennek következtében beállt

nyomor, hanem az alkohol is nagyban hozzájárul, hogy a halálozási szám minél feketebb legyen.

Láthatjuk ott, hogy a gyermeket is munkába hajtják, annak fejletlen testét használják ki. Látjuk, hogy az apa együtt fogyasztja kiskorú fiával a „melegseget adó“ és szerinte tápláló pálinkát; látjuk, hogy majdnem minden tizedik ember tuberkulózisban szenved, vagy hajlamos arra. S ha hajlamos, meg is kapja, mert a lakások — ha ugyan ezt a nevet egyáltalán megérdemlik, — bátran nevezhetők „tuberkulózis tenyészdéknek“, annyira nedvesek és dohosak.

S ha még hozzá vesszük, hogy az ország egy jó részében a lakosok legtöbbje kellelőleg nem táplálkozhat, — nem lévén az módjában, — úgy megkaptuk a feleletet arra: miért pusztulnak oly hamar nálunk az emberek s miért oly fekete a mi ide vonatkozó statisztikának.

A munkásházak.

Szerte az egész országban mindent munkásházak létesítésén fáradoznak. A mi megyénkben, a Jászságban is egymásután emelkednek a csinos házikók. Így a többek között Jászárókszálláson 10, Tiszasülyön 10, Jászladányon 10, Turkevén 10 munkásház épült.

A saját otthon szeretete bele van oltva az egyénbe. Mindent elfogad mint közös tulajdont, de vágyik, sóvárog egy oly lakás után, ahol egyedül lehet családjával. És e törekvése jogos is.

A munkásházakat az a kormány

Sirolin "Roche"

biztos, hatású tartós köhögéskor,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.

Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvédi az összes ártalmas következményektől. SIROLIN "Roche" oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az étvágyat és emésztést.

Szíveskejjék a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni

létesíti, amelyet mindig munkásellenesnek szeretnének feltüntetni tehetetlen ellenségei. Pedig csak ebből a cselekedetéből is kiviláglik, mennyire nem munkásellenes, mennyire szíven viseli a kisemberek sorsát.

Érdekes, hogy a munkásházak építésének felszínre vetője egy jász ember, akit kun testvéreink vittek el Halasra követnek. Ő volt az, aki mint a munkásügyi bizottság előadója hangoztatta, hogy a kisemberek legyenek az elsők, akiknek sorsával törődni kell. Ők azok, akiknek keze munkájából paloták épülnek, ők mivelik a földet, — szóval az egész közgazdaság hozzájuk kapcsolódik.

Ezt a néposztályt, amely ily fontos szerepet tölt be, támogatni kell. De nem szavakkal. Tettel, vagyis az által, hogy anyagi helyzetükön javítunk. A munkabérek felemelése nem segít úgy rajtuk, mint egyes intézmények létesítése. A munkásházak által egészséges, olcsó lakáshoz juthatnak. Nemcsak a családi élet lesz melegebb, intimebb, erkölcsösebb, hanem a család egészségi állapota is erősebbé válik. A tuberkulózis, amely tudott dolog, hogy a rossz lakásokban terjed leginkább (s mely, — miként egyik tartózkodásunkban ki is mutattuk, — a jászságban is alaposan el van terjedve) elveszti féltetes nagy hatalmát. Egy egészségesebb generáció fejlődik a száraz, világos munkásházákban, a melyekre ugyancsak szükség van.

A jászságon kívül a Kunság az, ahol a közel jövőben a munkásházak egész sora fog a kisemberek rendelkezésére állani. Különösen Halasnak van nagy szerencséje. Ott körülbelül 150 munkásházat létesít a kormány. Természetes, hogy a lakosság mindennél a legnagyobb örömmel fogadja ezt az áldozatkészséget.

A nőegylet közgyűlése.

A jászapáti rk. nőegylet f. évi január hó 29-én, csütörtökön délután 4 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését az egyesület tagjainak élénk részvétele mellett. A közgyűlést dr. Beöthy Jánosné, az agilis egyesület közszereplő elnöke személyesen vezette. Ő mondta el a fiatal egylet első fél-estendejének történetét a beszámolóban, amelyet a jelenlévők nagy figyelemmel hallgattak és végül lelkes éljenzésekkel jutalmaztak. Az elnöki megnyitó után, amely főképpen az alakulás nehézségeit, majd az egyesület terhodítását, kitartó munkásságát és kétségbevonhatatlan sikereit adta elő a közgyűlésnek, az elmúlt évi számadások és a jövő évi költségvetés megállapítása következett. Jól esett hallani, hogy az egyesületnek már 704 korona vagyona van s hogy a jövő évi költség-

vetés reális keretek között mozog. — Utolsó tárgy a tisztikar és a választmány megválasztása volt. A választás Horváth Lajosné urasszony korelnöksége alatt, nagy éljenzések és lelkes tapsok között meg végbe. Közfelkiáltással újra megválasztották elnöknek dr. Beöthy Jánosné, alelnöknek: Fekete Miklós-nét, dr. Khindl Barnánét és Löwy Emilnét; titkárnak Haugh Béla főgimn. igazgatót; pénztárosnak Szabó Ferenc tanítót; tb. jegyzőknek: Beöthy Gizust, Fekete Mancit, Dósa Irénkét, Haugh Margitot, Horváth Pilit, Szlavik Mariskát és Tábori Sárkát; számvizsgálóknak: dr. Vajda Sománét, Haugh Bélanét és ifj. Imrik Józsefnét; helybeli választmányi tagoknak: Antal Sándorné, Berente Miklós-né, dr. Bodnár Sándorné, Bódogh Zsigmond-né, Dósa Dezső-né, Dósa Gézané, dr. Dzurik Józsefné, öz. Goór Györgyné, Haugh Béláné, dr. Horváth Józsefné, Horváth Lajosné, öz. Hunyady Lászlóné, ifj. Imrik Józsefné, Kanzsó Matyasné, Münszter Imréné, öz. Pethes Antalné, Sárossy Imréné, dr. Streitman Gyulané, dr. Szaller Miklós-né, dr. Vajda Sománé urasszonyokat; vidéki választmányi tagoknak: dr. Cseh Józsefné, Mizsey Imréné, dr. Pethes Lászlóné és Visky Istvánné urasszonyokat.

Horgony-Syrup. Sarsaparillas
compos.
Vértisztítószer. Üvegeje: kor. 3.00 és 7.50

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, köszvényknél stb.
Üvegeje: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-kénés-kenőcs
rendkívül idegesillapító száraz és nedves kiütéseknél stb.
Tölgelye: kor. 1.—.

Ártható a legtöbb gyógyszertárban vagy közvetlenül beszerelhető.
Dr. Richter „Az új nagy orvoslás” címűtől gyógy-szerárúháza, Prága I. Csizsabethegy 5.

HIREK.

Halálozás Jászkisér uri társaságának egyik legérdemesebb, legtiszteltebb és vármegyeszerte legismertebb alakja, Rónay Ferenc földbirtokos, f. évi január 26-án hajnalban elhunyt. Szép kort ért. Nyolcvankét esztendőt töltött a földön s e hosszú idő alatt a betegség csak az utóbbi években látogatta. Kora ifjúságától késő öregségeig mindig a munka embere volt. Talán nem is ismerte, hogy mi a pihenés, mert szakadatlanul dolgozott, szüntelenül munkálkodott — családja javára és a köz érdekében egyaránt. Mint fiatal 15 éves gyermek a 48/49-iki szabadságharcban már honvédtüzér tizedesi rangban szolgálja az imádott hazát Majd mikor férfi kort ér, gazdálkodásba kezd. Kitartó, hozzáértő, semmi fáradságot nem ismerő munkája rövidesen szép vagyonhoz juttatja, amelynek révén a közügyek intézéséből is hamarosan rész jut neki. Községi képviselőtestületi, majd törvényhatósági bizottsági tag lesz s mindkét tisztjében önzetlen lelkesedéssel munkálja Jászkisér érdekeit. A gazdálkodás terén szerzett hasznos ismereteit a megyei gazdasági egyesületben s a gazdasági egylet szövetkezetében értékesíti gazdátársai javára s egyuttal hosszú éveken át munkás tagja a jász-

vidéki takarékpénztár és a jászsági h. é. vasut igazgatóságának, ugyszintén a Tiszaszabályozó társulat választmányának is. — A politikában mindig megmaradt a 48-iki ideálok mellett. Különösen képviselőválasztások idején élénk részt vett a kerületi ellenzéki párt ügyeinek intézésében. Elnöke volt a jászkiséri 48-as pártnak és előkelő tagja a megyei 48-as párt intéző bizottságának.

Halála, — melyről úgy a család, mint a jászkiséri 48 as kör külön-külön gyászjelentést adtak ki, — őszinte részvétet kellett mindenfelé, ahol ismerték. Ravatalára sok koszoru és fiaihoz sok részvétirat érkezett nemcsak a jóbarátoktól és tisztelőktől, de azoktól az egyletektől, és köröktől részvénytársaságoktól is, melyeknek tagja volt. Temetése nagy gyászpompa között január 28-án délelőtt ment végbe Jászkiséren. Gyermekei: Rónay Béla községi főjegyző, Rónay Sándor társulati pénztáros, Rónay Jenő főkönyvelő és Imréné Rónay Ilona, ugyszintén unokái könnyes szemmel álltak körül koszorúkkal borított koporsóját. A jászkiséri előjáróság és képviselőtestület, a ref. egyház, a 48-as kör stb. nagy számu küldöttséggel képviselte magát, a Tiszatársulatot Dobóczy Dezső elnök és Becker Mihály igazgató, a Jászvidéki Takarékpénztárt Büchler Pál dr. vezérigazgató, Löwy Emil igazgató stb. képviselték. A szer-tartást a gyászháznál Fejes Dániel ev. ref. lelkész végezte, a sírnál Szabó István ref. s. lelkész mondott hatásos beszédet. A jászkiséri dalárda megható gyászzénekeket adott elő. Az óriási számu gyászoló közönség, amely az elhunyt udvarházánál összegyülekezett, utolsó utján is végig kísérte a megboldogultat, akinek emlékezete még sokáig élni fog polgártársai között.

A gazdasági és iparbank rt. közgyűlése.

Hétfőn, január 26-án tartotta III. évi rendes közgyűlést városunk legfiatalabb pénzintézete, a gazdasági és iparbank rt. A közgyűlést, melyen a részvények több mint kétharmadrésze volt képviselve, — Bozóky János jászdózsai plebános, a részvénytársaság nagyteljesítő elnöke vezette. A határozatképesség megállapítása után az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit egyhangulag elfogadták, majd az 1913. üzletév mérlegét megállapították s egyben elhatározták, hogy a 14.537 K 99 fillér tisztanyeréséből az alapszabályszerű 3.925 K 24 f levonás után 5 százalékos osztalékra adassék 7.500 K, a tartalékalap további növelésére 1.501 K 70 f, tiszviselők jutalmazására 1,228 K, a fenmaradó 461 K 86 fillér pedig vitessek át a jövő év számlájára. — Az Arad-Csanádi takarékpénztárnak a krízis alatt tanúsított jóindulatu támogatásáért, ugyszintén dr. Dzurik József intézeti ügyésznek önzetlen fáradozásáért egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, majd pedig az igazgatóságot újabb 3 évre közfelkiáltással újból megválasztották. Különösen lelkes éljenek közt választották újra elnökké Bozóky János plebánost, — aki az ő köztiszteltesben álló egyéniségével legnagyobb erőssége a szépen fejlődő intézetnek. Igazgatósági tagok lettek még: id. Imrik József (vezérigazgató), Dósa Dezső, dr. Dzurik József, Farkas L. Mihály, Hubay János, Kanzsó Mátyás, Kálmán Miklós, Kiss M. János, Mihályi Kálmán, Rusvay Antal, Rusvay J. akhim, Urbán István, Urbán Márton, dr. Streitman Gyula, Utasy Ignác jászapáti és Bozóky Béla, Kiss P. József és Kiss Imre

jászdózsai lakosok. — Végezettül egyhangu elhatározással felhatalmazta az igazgatóságot a közgyűlés, hogy a jelenlegi 150.000 K alap-tőkét alkalmas időben 3—400.000 koronára felemelhesse. Előleges részvényjegyzéseket már most is elfogad az intézet.

A jászentandrás plebános bucsuzása. Jászentandrás község közbirtokossága mult szombaton este bucsuvacsorát rendezett Kőtelekre távozó volt plebánosa, *Lipták József* tiszteletére. A vacsorán az előjáróság, a képviselőtestület és iskolaszék tagjai is részt vettek. Az előjáróság nevében *Sedon Pál* főjegyző, a közbirtokosság nevében pedig *Antal János* birtokos szép beszédben vettek bucsut a távozó plebánostól, aki a szeretetteljes ünneplésért meghatva mondott köszönetet. — Másnap, vasárnap délelőtt a templomban bucsuzott volt községétől *Lipták József*; hétfőn, január 26-án pedig elutazott új székhelyére, Kőtelekre.

Itt említjük meg, hogy a jászentandrás plebánosi állásra az egyházmegyei főpásztor már kiírta a pályázatot. A kérvényeket jövő hó 10-ig lehet beadni. Ugy halljuk, hogy többen pályáznak a környékbeli káplánok közül. *Magyar János* jászapáti és *Kiss Balázs* jászberényi káplánok bizonyosan benyújtják pályázati kérvényüket. Híresztelik azt is, hogy *Aczél József* jászárokszállási káplán szintén pályázik, mi azonban biztos forrásból jelentjük, hogy ez a hír alaptalan. — Jászentandrásan a plebánost a közbirtokosság választja és pedig úgy, hogy három jelöltet prezentál a főpásztornak, aki ezek közül egyet kinevez.

A király adománya. Ófelsége, a király, a jaszladányi izr. imaegyesületnek, templomépítési költségekre, magánpénztárából 200 korona segílyt adományozott.

Képviselőtestületi ülés. Jászapáti község képviselőtestülete február 3-án d.e. 10 órakor közgyűlést tart. Tárgyak: a virilisek névsorának megállapítása, közpénzek gyűmölcsöző elhelyezése, tanítói állások szervezése, a szentandrás-uti vasúti megállóhely, *Lipták Géza* s. jegyző helyének betöltése, tenyészbírák beszerzése, fedeztetési díjak stb.

A „Kölcsönpénztár“ közgyűlése. Városunk legrégebbi pénztárosa, a *Kölcsönpénztár* r. t. tegnap, szombaton délelőtt tartotta meg 30-ik évi rendes közgyűlését *Antal Sándor* elnöklete alatt. A népes közgyűlés a mult esztendő mérlegét és az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentéseket egyhangulag elfogadta és hozzájárult, hogy a 38.747 K 28 f tisztajövedelemből az alapszabályszerű levonások után 18% a részvény-szelvények beváltására, vagyis osztalekra, 500 K jótékony célra, 2000 K a tisztviselők végkielégítési alapjára, 4000 K rendkívüli tartalékalapra, 1000 K pedig az intézeti ház értékének leírására fordíttassék, — a fennmaradó összeg pedig irassék új számlára. A közgyűlés az eddigi igazgatóságot további három esztendőre egyhangulag újból megválasztotta s végül elhatározta, hogy a 30-ik évforduló alkalmából a legrégebbi öt igazgatósági tag és a felügyelőbizottsági elnök tiszteletdíját évi 100—100 koronával felemeli.

Ajándékok a muzeumnak. *Lörík Ernő* 1 drb. aranyujtásos pruszlikot; *Vincze Sándor* 1 drb. Kossuth-bankót, 7 drb. érmét és 3 drb. gombot ajándékozott a muzeumnak.

Adomány. *Bódogh Zsigmondné* urasszony 10 koronát küldött a Jászapáti Nőegylet házalapja javára, amely szíves adományért hálás köszönetet mond ez uton is az elnökség.

Számos hamisítványa van a pemetefü-cukorkának, azért ha köhög, rekedt, vagy hurutos, csak Réthy-féle cukorkát kérjen és csak olyan dobozt fogadjunk el, melyen rajta van e három szó: „Réthy Béla gyógyszerész“. Az eredeti Réthy cukorka, mely jobb és kedveltebb minden más cukorkánál, kapható mindenütt. Egyedüli készítő: *RÉTHY BÉLA* gyógyszerész.

A vonat áldozata. özv. *Bottyán Józsefné* szül. *Szepesi Verona* 60 éves tiszasülyi birtokosnő január 27-én reggel Jászapátira igyekezett kocsijával valami ügyes bajos dologban. Hét óra mulhatott, mikor elhagyták Jászkisért s éppen akkor értek a Jászapátira vezető kőút melletti őrházhoz, mikor a reggeli vonat is arra tartott. Hogy az átjáró sorompója nem volt lebecsátva, a kocsis ráhajtott a sinekre. Abban a pillanatban azonban a teljes gőzzel haladó vonat is odaért s a kocsi hátulját elkapta, vagy 50 lépésre magával rántotta, míg végre összezúzta, összeroncolt s lelökte a töltés melletti mely árokba.

A kocsin ketten ültek: hátul a tulajdonosnő, özv. *Bottyán Józsefné*, elül pedig a kocsis. Az összetűközés alkalmával mindketten kirepültek, az asszony a mély árokba, a kocsis pedig az utra. A lovak a kocsi roncsaival vágatva rohantak Jászapáti felé.

A vonat személyzete azonnal észrevette a katasztrófát, rögtön megállította a vonatot és a sebesültek segítségére sietett. A kocsis akkorra már feltápáskodott s vérző fejét törülgette. Szerencsére ő nem szenvedett súlyosabb sérüléseket. — Az asszony azonban eszméletlenül feküdt az árokban, feltették tehát a vonatra s bevitték a jászkiséri állomásra. Ott *dr. Karczag Vilmos* vasúti orvos azonnal megvizsgálta s miután megállapította, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett, hordágyon beszállította a városi kórházba.

A kiséri állomáson pár pillanatig eszméletre tért az asszony, később azonban ismét visszaesett előbbi öntudatlan állapotába s úgy is maradt egészen haláláig, amely a leggondosabb orvosi kezelés ellenére is délután 5 órakor bekövetkezett. Másnap délután *dr. Beöthy János* és *dr. Szaller Miklós* jászapáti orvosok felboncolták s megállapították, hogy a halált belső elvérzés okozta.

A hatóság az ügyben szigorú vizsgálatot indított, főképpen abban az irányban, hogy az átjáró sorompójának lebecsátása minő okokból maradt el.

Hangverseny és táncmulatság Jászapátin. Farsang utolsó napjaiban nagyszabású táncmulatság lesz a helybeli kaszinóban. Az ötletes rendezőség, — élén *dr. Beöthy Jánosné* és *dr. Dzurik Józsefné* urasszonyokkal — egy olyan ujságot szándékozik kiadni, amelynek minden rovatát maga az ad hoc rovatvezető, minden hirecskéjét maga a beküldő munkatárs személyesen mondja el. Az ujság keretében — a tárca, irodalom, zene stb. rovatok során — szépirodalmi felolvasás, szavlatok, elsőrangú zene- és énekelőadások is lesznek. Az ének- és zeneszámokat a jászapáti uri társaság legkiválóbb énekesei és zenészei adják elő. — A rendkívül érdekes produkció, mely egy teljes színházi estét tölt be, előjátékkal kezdődik. Ebben az előjátékban fog megszületni a lap, maga az »Eleven ujság«, amely bizonyára egyetlen

számával megfogja hódítani a közönséget. — A rendkívül érdekes mulatságot jótékony célra rendezik; a tisztajövedelem egyik fele ugyanis a rk. nőegylet, a másik fele a kaszinó javára esik.

Gazdasági egyesületek tevékenysége a többtermelés érdekében. Gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenfelé a többtermelés érdekében. Az egyik tenyészállatokat oszt ki, a másik műtrágyázási kísérleteket végeztet, egyszóval mindannyi teljesíti kötelességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miután pedig éppen a műtrágyák segélyével lehet legkisebb befektetéssel, legkevesebb fáradsággal, legjelentékenyebben fokozni a termésátlagokat, különösen a műtrágyák megismertetése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a temesmegyei és torontálmegyei gazdasági egyesületek, nagyobb mennyiségű, ingyen műtrágyát osztottak ki kísérletezésre kisgazdák között; ezenkívül pedig a Torontál és Szatmar megyei gazdasági egyesületek összes községeiben szakelőadókat küldenek ki a tél folyamán, akik a népek megmagyarázzák a műtrágyák lényegét, hasznát s rámutatnak arra, miként kell a műtrágyaféleséget alkalmazni s minő haszon várható alkalmazásukból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületeknek ezt a tevékenységét.

Majnem kisiklott a vonat csütörtökön reggel a jászárokszállási állomás alatt. Valami lelketlen ember három ajtószárnyat rakott keresztbe a sineken, egymástól 10—10 lépés távolságra. Még ez volt a szerencse, mert ha a három ajtószárny közvetlenül egymás mellett van, bizonyosan megtörténik a kisiklás. Így mégis minden nagyobb baj nélkül keresztül ment a vonat mind a három akadályon. Az utasok éppen csak a nagy zökkenéseket érezték. Az ajtószárnyakat, még azok vasrészeit is — a vonat kerekei pozdorjává zúzták. — A hatóság nyomozza a romlott lelketű tettest.

Táncmulatságok. A jászdózsai kaszinó február 2-án táncmulatságot rendez. Belépődíj 3 K, családjegy 4 K. Kezdeté 8 órakor.

A helybeli gazdasági és polgári kör f. évi február hó 7-én saját helyiségeiben zártkörű táncvigalmat rendez. Belépődíj 1 K, családjegy 3 K.

A jászberényi jótékony nőegylet február 7-én a Lehel-Szálloda nagytermében álarcos bált rendez. Személyjegy 3 K, karzati jegy 4 K. A tisztajövedelmet jótékony célra fordítják.

A jászdózsai iparoskör f. évi február 8-án műkedvelői színelőadást rendez. Színre kerül *Lukácsi Sándor* három felvonásos népszínműve, »Az Isten keze«. Az előadást tánc követi.

5680

tkvi. 1913.

Árverési hirdetmény kivonat.

A jászapáti kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Dobry Antal* jungbunzlauai bej. cégnek özv. *R. Nagy Andrasné Pál Szabó Zsuzsanna* tiszasülyi lakos elleni 17.600 K és jár. iránti végrehajtási ügyében a jászapáti kir. járásbiróság területén és Tiszasüly község határában fekvő a tiszasülyi 2. sz. tkvi betétben A I. 1—6 sor. 328|1 328|2, 329, 330, 331, 332 hrsz. a. felvett ingatlanból végrehajtást szenvedőt B. 48 szerint illető 1863|208633 részre 167 kor. — az u. o. 6 sz. tkvi betétben A † 1 sorsz. 1231 hrsz. ingatlanból B 47 szerint ugyanőt illető 10|494 részre 1 kor. — az u. o. 67 sz. tkvi betétben A I. 1—3 sor, 559, 1187, 1222 hrsz. belsőrési és virágos dűlőbeli szántójára 370 kor., — az u. o. 266 sz. tkvi be-

tétben A I. 1 sor. 1706/4 hrsz. legelőből ugyan-
 ót illető 1/2 részre 1 kor., — ugyanazon be-
 tétben A † 1 sor, 88 hrsz. 114 népsorszámu
 beltelki házból ugyanazt illető felerészre 300
 kor, — az u. o. 334 sz. betétben A † 1 sor.
 1128 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető 1/2 részre
 3 kor., — és az u. o. 550 sz. tkvi betétben
 A † 2 sor. 1127/2 hrsz. virágos dűlőbeli szán-
 tóra egészben 180 kor, kikiáltási árban az
 árverést elrendelte és hogy a fenti ingatlan
1914. évi március hó 17-én délelőtt 11 órakor
 Tiszastűly községhezánál nyilvános árverésen
 a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ adát kitevő minimális árban
 el fog adatni.

Bánatpénzül a becsár 10%-a a kikül-
 döttnél leteendő és ha az ingatlan becsáron
 felül kelne el, vevő köteles bánatpénzét a tény-
 leges vételár 10%-ára nyomban kiegészíteni,
 különben ígérete semmis és a nyomban foly-
 tatandó árverésben részt nem vehet.

Jászapáti, 1913. évi dec. 15-én.

Bódogh s. k.
 kir. jbiró.

526/1913 vgh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel
 közhírré teszi, hogy a bpesti kir. keresk. és
 váltó törvényszék 1907. évi 38811 sz. vég-
 zése folytán Dr. Freund Manó ügyvéd által
 képviselt Beer Jakab végrehajtató részére
 3012 kor. tökekövetelés s jár. erejéig elren-
 delt biztosítási végrehajtás folytán alperestől
 lefoglalt és 2860 koronára becsült ingóságokra
 a jászapáti kir. jbiróság 1913 V. 118/4 számú
 végzésével az árverés elrendelgetvén, annak a
 korábbi vagy felülfoglaltatók követelése ere-
 jéig is, amennyiben azok törvényes zálogjo-
 got nyertek volna, alperes lakásán Jászkisé-

ren leendő megtartására határidőül **1914. évi
 február hó 4 ik napjának délelőtti 10 órája**
 kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt butorok
 s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek kész-
 pénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron
 alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárvere-
 zendő ingóságok vételárából a végrehajtató
 követelését megelőző kielégítettséghez jogot tar-
 tanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az ár-
 verés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél beje-
 lenteni el ne mulasszák.

Kelt Jászapáti, 1914. január 18.

SZVITEK
 kir. jbir. végrehajtó

Réz és vasbutorok, háló, ebédlő,
 szálloda, kórházi és kerti berendezések, gyermek
 ágyak, gyermekkocsik, acél sodrony ágy-
 betétek, kocsik ülések, lószőr és afrik mat-
 racok, rézkarnisok, ablakrolettak, redőnyök,
 mozdó asztal és mozdó készletek, szoba
 klozet, fa és széntartók, kályhaellenzők
 tüzelő készletek, ruhafogasok, patkány- és
 egérfogók, — legjutányosabban rendelhetők
GARAI KAROLY
 réz és vasbutorgyárából
 ARADON.

Egy fü tanulóknak
 lapunk nyomdájába felvéetik.

Őszibaraczkfát,
 mindenféle gyümölcsfa **vadonczot,**
 akáczcsemetét,
 2 éves gyökeres **szőlővesszőt**
 igen olcsón ad **Unghváry László**
 faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.

Mercedes

EGYSÉG AR:

12.50 kor.
 14.50 kor.
 16.50 kor.
 18.50 kor.
 20.50 kor.

A bámulatos elegancia, a cso-
 dásan szép forma és a közmon-
 dásos tartósság szerezte meg a
 világhírt a **MERCEDES** cipőknek.

MERCEDES cipőáruház

SZOLNOK,

FÖTÉR (Gettlerbank épületben)

Vidéki megrendelések azonnal és
 pontosan eszközöltetnek.

GETTLER BANK ÉS VÁLTÓÜZLETT

Telefonszám 148.

SZOLNOK, PIAC-TÉR (Saját ház).

Telefonszám 148.

Giroszám az Osztrák-Magyar Banknál

Postatakarékpénztári számla 7527 szám.

Sürgőnycim: GETTLERBANK SZOLNOK.

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusító helye.

Folyósít kölcsönöket váltóra, ingatlanokra
 és folyószámlára.

Kereskedők és iparosok vállalatait pénzzel
 ellátja.

Zálog-osztályában arany, ezüst és árune-
 miekre, értékpapírokra legmagasabb köl-
 csönt nyújt.

Idegen pénzeket, érmekeket, szelvényeket és
 kisorsolt értékpapírokat bevált teljes ér-
 tékben.

Törlesztéses kölcsönöket 20—30—40—50
 és 60 évre folyósítat 4 és $4\frac{1}{2}$ %-kos alapon

Fonciere pesti biztosító intézet főügynök-
 sége előnyös díj mellett biztosításokat köt.

Kölcsönt nyújt értékpapírokra, sorsjegyekre
 és vidéki takarékpénztári részvényekre.

Osztálysorsjegyek minden huzásra eredeti
 árban.

A bankszakmába vágó mindennemű megbízásokat elfogad és teljesít, felvilágosítást
 készséggel, díjmentesen ad.

Magyar jelzalog hit. convertált és Pesti hazai nyer. kötvények előnyös feltételek mellett kaphaték

Takarék betétet elfogad könyvecskére vagy
 folyószámlára magas kamattal mellett.

Értékpapírokat, sorsjegyeket, vidéki taka-
 rékpénztári részvényeket vesz és elad
 mindenkor a legelőnyösebb árfolyamon.

Máshol elzálogosított értékpapírt, sorsje-
 gyeket saját pénzen kivált és azokra
 magasabb kölcsönt nyújt, mely kényel-
 mes havi részletekben fizethető vissza.

Elad értékpapírokat, sorsjegyeket kevés
 előleggel letétre vagy készpénzért napi
 árfolyamon vagy részletfizetésre

Igérvények minden huzásra.

Sorsjegyek biztosítása kisorsolásból eredő
 árfolyam veszteség ellen.

Ingatlanokat vesz vagy elad, azokat par-
 celázza és pénzzel ellátja.